

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **Administrace insolvenčí CITY TOWER, v.o.s., IČO: 29414873**
se sídlem Hvězdova 1716/2b, Praha 4
proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 28.4.2017 č.j. MSP-29/
2016-SJL-ROZ/2

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) ministr spravedlnosti zamítl rozklad žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 26. 8. 2016 č.j. MSP-65/2016-OINS-SRIS/6 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla žalobkyni dle § 36b odst. 3 písm. a) zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o insolvenčních správcích“) uložena pokuta ve výši 5 000 Kč za správní delikt dle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích, který žalobkyně spáchala tím, že do 31. 7. 2015 nepředložila žalovanému doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

pojištění odpovědnosti za škodu podle § 14 odst. 3 téhož zákona za období od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2015 (dále jen „předmětný doklad“).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministr spravedlnosti (dále označovaný též jako „orgán rozhodující o rozkladu“) konstatoval, že žalobkyně v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí namítla, že doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu žalovanému předložila k návrhu na vydání povolení a zvláštního povolení k výkonu činnosti insolvenčního správce dne 27. 5. 2013, jehož součástí byl i certifikát k pojistné smlouvě č. X vystavený dne 20. 5. 2013 pojišťovnou Generali Pojišťovna a.s. Tato pojistná smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou. Vzhledem k tomu, že pojišťovna vydává pouze jeden certifikát, žalobkyně jiný doklad o pojištění nemá a ani mít nemůže. Žalovaný tímto dokladem disponuje a jeho postup, kdy požaduje zasílat tentýž doklad opakovaně, je přepjatě formalistický. Žalobkyně k rozkladu přiložila také dodatky k pojistné smlouvě, kterými dokládala, že od uzavření uvedené smlouvy byla nepřetržitě pojištěna. Dále namítla, že při každém ustanovení do funkce insolvenčního správce předkládá příslušnému soudu doklad o pojištění, který je založen do insolvenčního rejstříku, tedy veřejného seznamu, jehož správcem a provozovatelem je žalovaný. Informační povinnost tak opakovaně splnila prostřednictvím informačního systému žalovaného, který je veřejně přístupný na jeho webových stránkách. Dle názoru žalobkyně se v dané věci jedná o modelový příklad přepjatého formalismu, kdy pokuta jí byla uložena jen proto, že zaměstnanci žalovaného odmítají akceptovat údaje v informačním systému.
3. Orgán rozhodující o rozkladu v rámci vypořádání námitek uplatněných v rozkladu označil za nesprávný názor žalobkyně, že povinnost uloženou jí ustanovením § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích za předmětné období splnila již předložením dokladu o uzavření pojistné smlouvy v rámci řízení o vydání povolení k výkonu činnosti insolvenčního správce. Jejím přiložením k doplnění návrhu na vydání povolení vykonávat činnosti insolvenčního správce žalobkyně doložila splnění podmínky pro vydání povolení zakotvené v § 6 odst. 1 písm. f) zákona o insolvenčních správcích. Tím však nemohla do budoucna na dobu neurčitou splnit povinnost každoročně informovat žalovaného o trvání pojištění ve smyslu § 14 odst. 3 téhož zákona. Orgán rozhodující o rozkladu podotkl, že totožný názor zastává také zákonodárce a citoval důvodovou zprávu k novele zákona týkající se § 14 zákona o insolvenčních správcích. Dodal, že skutečnost, že pojistná smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou, automaticky neznamená, že je platná i nadále. Jak již uvedl žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí, že platnost takové smlouvy je závislá na mnoha faktorech (pravidelné placení pojistného, výpověď smlouvy).
4. K námitce žalobkyně, že nedisponuje žádným jiným než předmětným certifikátem a ani jím disponovat nemůže, orgán rozhodující o rozkladu uvedl, že je zcela na žalobkyni, jakým konkrétním dokladem požadovanou skutečnost prokáže, když to zákon o insolvenčních správcích nestanoví. Žalobkyně mohla splnit informační povinnost za předmětné období například doložením dokladu prokazujícího platbu pojistného nebo písemného dodatku ke smlouvě. Žalobkyně nicméně informační povinnost za předmětné období nemohla splnit doložením dodatků k pojistné smlouvě v rámci rozkladu, neboť k řádnému splnění informační povinnosti dle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích je nutné, aby doklad o pojištění doložila právě v předmětném období. Pokud insolvenční správce žalovanému v příslušném ročním období nedoloží, že smlouva o pojištění stále trvá, dopustí se správního deliktu dle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích, nehledě k tomu, zda smlouvu o pojištění uzavřenou má či nikoliv. Samotná

existence pojistné smlouvy nemůže mít na spáchání předmětného správního deliktu vliv, neboť právě nepředložením dokladu o jejím trvání insolvenční správce porušuje zájem chráněný uvedeným ustanovením, tedy zájem na řádném a zákonem předvídaném výkonu dohledových pravomocí ze strany žalovaného. Proto uzavření a předložení pojistné smlouvy ani dodatků k ní až v rámci podaného rozkladu nelze považovat za řádné splnění informační povinnosti v předmětném období.

5. Stran námitky žalobkyně, že informační povinnost splnila, když skutečnost, že je profesně pojištěna, opakovaně deklarovala v jednotlivých insolvenčních řízeních a tato je zveřejněna v insolvenčním rejstříku, orgán rozhodující o rozkladu zdůraznil, že smyslem informační povinnosti dle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích je efektivní a především systematická kontrola plnění podmínky trvání pojištění dle § 6 odst. 1 písm. f) a § 8 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Naproti tomu případná kontrola plnění podmínky trvání pojištění insolvenčním soudem v rámci jednotlivých insolvenčních řízení bude vždy pouze nahodilá. Insolvenční správce navíc není ze zákona povinen insolvenčnímu soudu doklad o pojištění předkládat a insolvenční soud nemá zákonnou povinnost zjišťovat, zda insolvenční správce doklad o pojištění předložil, ani nemusí jeho předkládání vyžadovat, jak lze dovodit z § 11 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“). Po žalovaném tak nelze požadovat, aby tuto nahodilou okolnost prověřoval v rámci vysokého počtu insolvenčních řízení, v nichž žalobkyně působila či působí. Ani předložením příslušných dokladů insolvenčnímu soudu tak žalobkyně nemohla splnit informační povinnost dle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích.
6. K námitce poukazující na veřejnost insolvenčního rejstříku, jehož prostřednictvím žalobkyně dle svého tvrzení dokládá trvání pojištění žalovanému, orgán rozhodující o rozkladu konstatoval, že se s ní dostatečně vypořádal již správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí. Tato námitka je nedůvodná, neboť zveřejnění dokladu o pojištění v insolvenčním rejstříku v rámci „i tisíců“ insolvenčních řízení nelze považovat za splnění informační povinnosti dle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích. Důvodnou neshledal ani námitku, že předmětné řízení o uložení pokuty je ukázkou přepjatého formalismu. Uvedl, že žalovaný nemá povinnost a ani vůči všem insolvenčním správcům nemůže reálně zjišťovat, zda předložili aktuální doklad o pojištění v rámci jednotlivých insolvenčních řízení, v nichž působili ve funkci insolvenčních správců. Nadto předmětná informační povinnost patří mezi základní a co do obtížnosti jejího splnění banální. Insolvenční správce je přitom v postavení profesionála, který musí detailně znát právní předpisy týkající se jeho činnosti, a tedy i povinnosti těmito předpisy uložené.
7. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně nejprve shrnula průběh předcházejícího správního řízení. Poté namítla, že insolvenční rejstřík je informační systém veřejné správy, který spravuje a provozuje výlučně žalovaný. Je-li určitá informace zveřejněna v insolvenčním rejstříku, je to, jako by byla zveřejněna na webových stránkách žalovaného. Doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu žalobkyně žalovanému předložila, a to prostřednictvím jeho informačního systému – insolvenčního rejstříku. Učinila tak přitom více než tisíckrát (vždy poté, co byla ustanovena do funkce insolvenčního správce). Žalobkyně tedy splnila informační povinnost stanovenou jí zákonem, když předmětný certifikát předkládala a předkládá v insolvenčních řízeních, kde je zveřejňován v insolvenčním rejstříku.
8. Rozhodnutí o uložení pokuty označila žalobkyně za modelovou ukázkou přepjatého formalismu, když jí žalovaný udělil pokutu za to, že jeho zaměstnanci odmítají akceptovat

údaje nacházející se v systému žalovaného, resp. na jeho webových stránkách, ale nedostali je přímo „na stůl“. Tímto postupem byla dokonale zkarikována zákonná maxima, že veřejná správa je službou veřejnosti.

9. Dále žalobkyně namítla, že orgán veřejné moci musí při výkonu pravomocí co nejvíce respektovat autonomní sféru jedinců. Je tak povinen získat všechny doklady a informace potřebné pro svou činnost nejprve z jemu přístupných informačních zdrojů a teprve tehdy, pokud se mu je touto cestou získat nepodaří, může se obrátit na jednotlivce a doklady si od něj vyžádat. V demokratickém právním státě nemůže být objektem deliktu dohled sám o sobě. Tím má být řádný výkon funkce insolvenčního správce. Pokud tento objekt zůstává nedotčen, není namístě přistoupit ke správnímu trestání. Efektivní a systematické kontrole nebrání skutečnost, že příslušný doklad není doručen správnímu orgánu „přímo na stůl“. Pokud provádí efektivní a systematickou kontrolu plnění podmínky trvání pojištění, nic mu nebrání ověřit její splnění v insolvenčním rejstříku a teprve v případě neúspěchu následně požadovat prokázání jejího splnění po žalobkyni. Jiné správní orgány tímto způsobem postupují (např. při prokázání podmínky bezúhonnosti k ohlášení živnosti či žádosti o koncesi).
10. Žalovaný, potažmo orgán rozhodující o rozkladu, navíc dle žalobkyně měl předmětný doklad před vydáním napadeného rozhodnutí k dispozici. Žalobkyně je totiž pojištěna od 14. 5. 2013 na základě jedné a téže pojistné smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Žádným jiným dokladem žalobkyně nedisponuje, přičemž uvedený doklad je pro potřeby účastníků insolvenčního řízení, insolvenčního soudu i žalovaného založen v každém (veřejně přístupném) insolvenčním spise, ve kterém byla žalobkyně ustanovena insolvenčním správcem. Celou situaci připodobnila žalobkyně k předkládání průkazu zdravotního pojištění v lékařských zařízeních, kdy stále stejný průkaz osvědčuje (deset i více let) pojištění pacienta u určité zdravotní pojišťovny. Žádné dodatky či nové certifikáty k danému průkazu zdravotní pojišťovna nevydává. Absurdnost požadavku na neustálé osvědčování neměnné situace dle mínění žalobkyně dobře vynikne při představě, že by dlužník plnil splátkový kalendář musel v pravidelných intervalech osvědčovat, že stále pracuje na základě téže pracovní smlouvy u téhož zaměstnavatele atp., přičemž takovýto požadavek insolvenční zákon samozřejmě nestanoví; určuje toliko povinnost dlužníka informovat insolvenčního správce a soud o změnách. Dle žalobkyně má insolvenční správce (obdobně jako insolvenční dlužník) povinnost informovat žalovaného jen tehdy, dochází-li ke změně již doloženého. Žalobkyně tak byla postižena za to, že na stůl příslušného úředníka žalovaného neposlala doklad, který již zaslala a kterým žalovaný nesporně disponuje.
11. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že ustanovení § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích stanoví žalobkyni povinnost předložit předmětný doklad výhradně žalovanému. Jeho předložením jiným subjektům nemůže dojít ke splnění uvedené informační povinnosti žalobkyně, byť by byl doklad následně zveřejněn. Insolvenční správce také nemá povinnost předkládat insolvenčnímu soudu doklad o pojištění a insolvenční soud bez dalšího nezjišťuje, zda bylo pojištění uzavřeno. Po žalovaném tak nelze požadovat, aby tuto nahodilou okolnost v insolvenčním rejstříku proěřoval. Účel, pro který žalobkyně doklady o pojištění insolvenčnímu soudu předkládá, se liší od dohledových oprávnění žalovaného nad obecným výkonem činnosti insolvenčních správců.
12. Obstát dle žalovaného nemůže ani argument veřejnosti insolvenčního rejstříku. Účelem uveřejňování dokumentů v něm není plnění povinností vůči dohledovému orgánu. Ad

absurdum by žalobkyně měla za splněnou i jakoukoliv jinou informační povinnost vůči kterémukoliv státnímu orgánu tím, že by odkázala na informace veřejně přístupné v daném systému. Doručování žalobkyně při plnění povinností dle zákona o insolvenčních správcích se dle § 1 odst. 2 správního řádu řídí správním řádem, přičemž doručování upravuje § 37 odst. 4 správního řádu. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, navíc umožňuje činit podání vůči orgánům veřejné správy rovněž datovou schránkou. Žádný z těchto zákonů však jako formu doručování dohledovému orgánu neuvádí doručování prostřednictvím insolvenčního rejstříku.

13. Ohledně námitky žalobkyně, že jiné orgány získávají v některých správních řízeních samostatně výpis z Rejstříku trestů, upozornil žalovaný na to, že zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“), výslovně uvádí, že si živnostenský úřad může tento výpis sám obstarat. Při analogickém postupu by se žalovaný musel obrátit se žádostí o předmětný doklad na příslušnou pojišťovnu, avšak pro vyžádání těchto informací od pojišťoven neexistuje žádná zákonná opora, a pojišťovny by tak musely s odkazem na povinnost mlčenlivosti takovýto požadavek odmítnout.
14. K tvrzení žalobkyně, že orgán rozhodující o rozkladu měl v době rozhodování předmětný doklad k dispozici, žalovaný poznamenal, že žalobkyně tento doklad žalovanému doručila až dne 6.9.2016, tj. o 402 dnů později, než stanoví zákon, čímž porušila § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích. V řízení o spáchání předmětného správního deliktu je existence pojištění v zásadě bez významu a nemůže snížit společenskou nebezpečnost opomenutí žalobkyně či mít vliv na závěr o spáchání deliktu. Žalobkyně nerozlišuje mezi účelem zákonného požadavku na existenci pojištění dle § 6 odst. 1 písm. f) zákona o insolvenčních správcích a účelem periodické informační povinnosti ohledně trvání pojištění dle § 14 odst. 3 téhož zákona. Zatímco účelem prvního je ochrana třetích osob, účelem informační povinnosti je zajištění možnosti dohledového orgánu ověřit, zda je insolvenční správce pojištěn a splňuje tak jednu z podmínek výkonu činnosti.
15. Žalovaný nesouhlasí ani s argumentací žalobkyně, že splnila informační povinnost poskytnutím pojistné smlouvy. Zákon jasně hovoří o dokladu prokazujícím splnění podmínky uzavření smlouvy, který má insolvenční správce předložit žalovanému jednou ročně, přičemž z dokladu musí vyplývat, že pojištění trvá. To z však z dokladu poskytnutého žalobkyní nevyplývá, neboť samotná existence pojistky v roce 2013 neprokazuje její trvání v dalším období. Neobstojí ani tvrzení žalobkyně, že žádným dalším dokladem nedisponovala, neboť záleží jen na ní, jakým způsobem trvání pojištění prokáže (např. doklad o platbě pojistného). Žalobkyně navíc vzhledem k existenci Dodatku č. 7 ze dne 6. 12. 2013 takovým dokladem přímo disponovala. Z argumentace žalobkyně je zřejmé, že povinnost dle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích považuje za splněnou již uzavřením pojistné smlouvy na dobu neurčitou, což je v rozporu s dikcí i účelem předmětného zákonného ustanovení. Jeho smyslem je zajištění efektivního a plošného dohledu žalovaného nad splněním podmínky stanovené v § 6 odst. 1 písm. f) zákona o insolvenčních správcích, z něž je podstatná část „*po celou dobu trvání této funkce*“. Na uvedené ustanovení je pak navázáno ochranné opatření dle § 13 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Za tímto účelem je v § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích stanovena insolvenčním správcům povinnost předkládat žalovanému doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu. K prokázání splnění uvedené podmínky může dojít jen za předpokladu, že insolvenční správce prokáže trvání

pojištění za rozhodné období ke dni plnění informační povinnosti. Je přitom ponecháno na vůli každého insolvenčního správce, jakým způsobem tuto povinnost splní.

16. Stežejním účelem § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích je, aby žalovaný měl jasný, věrný a skutečný přehled o průběžném plnění podmínky dle § 6 odst. 1 písm. f) téhož zákona. V případě, že insolvenční správce požadovaný doklad nepředloží, musí žalovaný z úřední povinnosti zjišťovat, zda nedošlo ke splnění podmínky pro aplikaci § 13 odst. 1 téhož zákona. Tato vyhledávací činnost je značně náročná a u většího počtu insolvenčních správců nerealizovatelná. Jen skrze informační povinnost je žalovaný schopen v rámci dohledové činnosti zajistit a kontrolovat existenci pojištění odpovědnosti za škodu u všech insolvenčních správců. Efektivní kontrola, resp. zajištění řádného výkonu dohledových pravomocí ze strany žalovaného je tedy objektem deliktu dle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích; samotné uzavření pojistné smlouvy je z pohledu předmětného ustanovení irelevantní.
17. K žalobkyní uváděným příkladům žalovaný podotkl, že povinnost periodického předkládání dokladu prokazujícího trvání pojištění odpovědnosti za škodu stanoví výslovně § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích, zatímco u žalobkyní uváděných příkladů daná povinnost zákonem stanovena není.
18. Ani námitka žalobkyně, že informační povinnost se vztahuje pouze na případ změny již doloženého údaje, dle žalovaného neodpovídá znění předmětného ustanovení, které hovoří o periodickém zasílání předmětného dokumentu, nikoliv o plnění této povinnosti jen pro případ změny. Předmětný správní delikt je tedy spáchán již nesplněním informační povinnosti jednou ročně, čímž dochází k porušení zájmu na řádném výkonu dohledových pravomocí žalovaného a jeho prostřednictvím k ohrožení zájmu na zajištění plošné existence pojištění u každého insolvenčního správce. Předmětem správního řízení tak nebyla otázka existence platně uzavřené pojistné smlouvy, ale skutečnost, zda žalobkyně řádně splnila informační povinnost.
19. Závěrem svého vyjádření žalovaný uvedl, že povinnost stanovená v § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích je vázána na řádné předložení dokladu o pojištění vždy jednou ročně. Žalovaný na základě skutkových zjištění shledal, že žalobkyně danou povinnost nesplnila, protože mu nebyl včas, tj. nejpozději do 1. 8. 2015, předložen doklad o pojištění žalobkyně v příslušném ročním období, tj. od 1. 8. 2014 do 1. 8. 2015, čímž došlo k porušení informační povinnosti. Žalobkyně tak spáchala správní delikt podle § 36b odst. 1 písm. c) téhož zákona.
20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.). V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:
Podle § 6 odst. 1 písm. f) zákona o insolvenčních správcích ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí na návrh vydá Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo") povolení fyzické osobě, která uzavřela na svůj náklad smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem funkce insolvenčního správce podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení nebo s činností zaměstnanců insolvenčního správce při výkonu funkce pro celou dobu trvání této funkce (dále jen "smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu").
Podle § 13 odst. 1 písm. a) zákona o insolvenčních správcích ministerstvo zruší povolení insolvenčnímu správci, který nesplňuje některou z podmínek podle § 6 odst. 1 nebo podle § 8 odst. 1.

Podle § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích insolvenční správce předloží ministerstvu jednou ročně doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu.

Podle § 36 odst. 2 písm. a) zákona o insolvenčních správcích ministerstvo dohlíží nad tím, zda insolvenční správce a hostující insolvenční správce splňuje podmínky pro výkon činnosti insolvenčního správce a plní povinnosti stanovené tímto zákonem.

Podle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích insolvenční správce se dopustí přestupku tím, že nepředloží ministerstvu jednou ročně doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu podle § 14 odst. 3.

Podle § 36b odst. 3 písm. a) zákona o insolvenčních správcích za správní delikt se uloží napomenutí nebo pokuta do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo c) nebo odstavce 2 písm. b) nebo c).

21. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

22. Soud shledal nedůvodnou námitku žalobkyně, že informační povinnost splnila předložením předmětného certifikátu v rámci jednotlivých insolvenčních řízení. Insolvenční rejstřík je veřejný seznam obsahující údaje specifikované insolvenčním zákonem a je sice také spjat s doručováním, avšak pouze v souvislosti s § 71 a násl. insolvenčního zákona, kdy se soudní rozhodnutí, předvolání, vyrozumění či jiná písemnost insolvenčního soudu nebo účastníka insolvenčního řízení doručuje zveřejněním písemnosti. Insolvenční rejstřík tedy neslouží jako platforma pro insolvenční správce, skrze kterou mohou doručovat písemnosti subjektům, které nejsou účastníky insolvenčního řízení. Ustanovení § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích stanoví zcela jednoznačnou povinnost insolvenčního správce předložit žalovanému jednou ročně doklad prokazující splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti. Zakotvuje tedy informační povinnost insolvenčního správce vůči žalovanému jakožto orgánu dohledu. Účelem této povinnosti je vytvořit podmínky pro efektivní výkon dohledových pravomocí žalovaného. Žalovanému je nutno přisvědčit v tom, že insolvenční správce není povinen předkládat insolvenčnímu soudu doklad o existenci pojištění a insolvenční soud jej po něm nemusí vyžadovat, a proto není možné po žalovaném požadovat, aby u všech insolvenčních správců zjišťoval, zda náhodou v některém insolvenčním řízení nedoložili doklad prokazující trvání pojištění. Není tak relevantní argument žalobkyně, že doklad o pojištění pravidelně předkládá insolvenčnímu soudu, když tato povinnost není zákonem stanovena a žalovaný nemůže vědět, který z insolvenčních správců uvedený doklad do insolvenčního rejstříku založil a který nikoliv.

23. Soud nevešel ani na námitku, že neakceptování doručení prostřednictvím insolvenčního rejstříku je projevem přepjatého formalismu. Žalovaný při svém postupu neodmítá využívání informačních systémů určených veřejnosti, ani neodmítá akceptovat údaje nacházející se v informačním systému pouze proto, že nebyly doručeny přímo jemu. Naopak postupuje v souladu se zákonem, který jasně definuje informační povinnost žalobkyně, která má požadovaný doklad jednou ročně předložit žalovanému. Povinnost „předložit ministerstvu“ nelze vykládat tak široce, že by bylo možné předložit dokument prostřednictvím insolvenčního rejstříku. V zákoně přitom není stanovena povinnost, aby doklad o pojištění byl v insolvenčním rejstříku obsažen. Pokud by soud přistoupil na argumentaci žalobkyně, znamenalo by to, že žalovaný musí procházet stovky či tisíce insolvenčních řízení a zkoumat, zda v rámci konkrétního řízení nebyl předložen dokument, který navíc vůbec být předložen nemusí. Takto extenzivní výklad plnění dané

informační povinnosti nemá oporu v zákoně a nelze jej akceptovat už proto, že by měl negativní dopad na výkon dohledové pravomoci žalovaného.

24. Odmítnout musel soud také tvrzení žalobkyně, že orgán veřejné moci je povinen získat všechny doklady a informace potřebné pro svou činnost nejprve z jemu přístupných informačních zdrojů. V souladu s § 6 odst. 2 správního řádu je správní orgán povinen postupovat v souladu se zásadou hospodárnosti řízení, musí šetřit práva a oprávněné zájmy osob a výkon pravomoci může uskutečňovat pouze v nezbytném rozsahu, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Nelze však přistoupit na tvrzení žalobkyně, které by v důsledku zavádělo pro všechny správní orgány obecně jakousi vyšetřovací zásadu. V posuzovaném případě je tomu právě naopak – ustanovení § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích jasně stanoví informační povinnost insolvenčnímu správci, a výlučně jemu zcela jednoznačně ukládá povinnost předložit jednou ročně žalovanému doklad prokazující trvání pojištění odpovědnosti za škodu. Nesplnění této povinnosti zakládá naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích. Plnění uvedené informační povinnosti není možné obcházet tvrzením, že si žalovaný měl předmětný doklad obstarat sám.
25. Za nepřipadný soud pokládá též poukaz žalobkyně na postup dle živnostenského zákona, kdy k ohlášení živnosti či k žádosti o koncesi je potřeba splnit podmínku bezúhonnosti, avšak není nutné, aby si žadatel obstarával výpis z Rejstříku trestů, protože správní orgán si tento dokument zajistí sám bez poplatku. Je nutné si uvědomit, že živnostenský zákon v § 6 odst. 3 výslovně uvádí, že výpis může úřad obstarat sám a také Rejstřík trestů je zřízen právě za účelem evidence požadovaných informací. V nyní posuzovaném případě je však situace odlišná - možnost žalovaného vyžádat si potvrzení o existenci pojištění není v zákoně zakotvena a také účel insolvenčního rejstříku je odlišný a předmětný doklad v něm navíc ani nemusí být obsažen. Jak v této souvislosti přiléhavě konstatoval žalovaný, o vydání předmětného dokladu by musel požádat pojišťovnu, která jediná je kompetentní k tomu doklad o pojištění vydat. K takovému postupu však neexistuje v zákoně žádné zmocnění, a pojišťovna tak nemá povinnost žalovanému požadované informace poskytnout.
26. K námitce žalobkyně, že objektem správního deliktu nemůže být dohled sám o sobě, ale je jím řádný výkon funkce insolvenčního správce, který v daném případě nebyl nijak dotčen, a nebylo tak namístě přistoupit ke správnímu trestání, soud uvádí, že objektem správního deliktu podle § 36b odst. 1 písm. c) zákona o insolvenčních správcích je zájem společnosti na zajištění aktuálních informací pro dohledový orgán, které jsou nezbytné pro řádný výkon jeho pravomocí, a potažmo i zájem na řádném plnění povinností ze strany insolvenčních správců. Bylo tak zcela na místě přistoupit ke správnímu trestání, neboť žalobkyně zcela jednoznačně porušila zákonem stanovenou povinnost předložit předmětný doklad žalovanému, přičemž zákon toto opomenutí definuje jako samostatnou skutkovou podstatu správního deliktu. Žalobkyně tedy neporušila podmínku výkonu činnosti tím, že by neměla uzavřenou smlouvu o pojištění odpovědnosti, a poškození nebyli ani účastníci insolvenčních řízení, avšak porušila zákonem uloženou informační povinnost, čímž naplnila skutkovou podstatu daného správního deliktu (dnes přestupku).
27. Nedůvodná je též námitka, že žalovaný měl předmětný doklad k dispozici, jelikož žalobkyně je od 14. 5. 2013 pojištěna na základě totožné pojistné smlouvy uzavřené na dobu neurčitou a žalovaný má certifikát k této smlouvě k dispozici. Jak plyne již ze shora uvedeného, je nutno odlišovat situaci, kdy insolvenční správce není pojištěn vůbec, od situace, kdy pojištěn sice je, avšak nesplní svou každoroční informační povinnost

spočívající v předložení dokladu prokazujícího splnění podmínky uzavření smlouvy o pojištění. Řečeno jinak, žalobkyni nebyla pokuta v projednávané věci uložena z důvodu absence pojištění, ale proto, že nesplnila svou informační povinnost za období od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2015. Žalobkyně měla povinnost předložit certifikát nebo jiný doklad prokazující trvání pojištění, vystavený v rámci předmětného období, aby bylo zřejmé, že pojištění trvalo po celou rozhodnou dobu. Jí zmiňovaný certifikát sice prokazuje uzavření pojistné smlouvy na dobu neurčitou, ale není jím prokázáno, že pojištění existovalo i v rozhodném období, tedy že nebylo žádným způsobem ukončeno. V tomto směru nelze než přisvědčit žalovanému, že ze skutečnosti, že pojistná smlouva byla žalobkyní uzavřena na dobu neurčitou, nelze automaticky dovozovat, že pojistný vztah trvá i nadále, neboť jeho existence je závislá na celé řadě dalších faktorů (např. zaplacení pojistného, vypovězení smlouvy aj.).

28. Za irelevantní soud považuje i žalobkyní zmiňované příklady předkládání stále stejného zdravotního průkazu ve zdravotnických zařízeních či osvědčování zaměstnance plnění splátkový kalendář, že nadále pracuje na základě téže smlouvy u téhož zaměstnavatele. Periodická informační povinnost insolvenčního správce předkládat každoročně žalovanému doklad o pojištění odpovědnosti je stanovena výslovně zákonem o insolvenčních správcích, a není tedy namístě zvažovat, zda je přiměřená či nikoliv, neboť uvedené aspekty zvažil již zákonodárce při tvorbě a přijetí zákona. Žalobkyní zmiňované příklady navíc mají zcela rozdílný účel, než který má informační povinnost insolvenčního správce. Soud na tomto místě nepovažuje za vhodné podrobně se zabývat vlastnostmi dokladů a právní povahou vztahů v rámci uváděných příkladů, neboť je není možné jakkoliv srovnávat se situací, která je předmětem přezkumu v tomto řízení.
29. Lze uzavřít, že žalovaný v projednávané věci postupoval striktně v souladu se zákonem a respektoval též účel dotčených ustanovení. Jeho postup není možné označit za přepjatý formalismus, neboť žalobkyně prokazatelně nesplnila povinnost, kterou jí ukládá ustanovení § 14 odst. 3 zákona o insolvenčních správcích, a za toto protiprávní jednání byla právem sankcionována.
30. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.
31. Protože žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší

správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 10. března 2020

Mgr. Martin Kříž, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.